2014. február 19., szerda • LXXII. évfolyam • 42. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Hiába figyelmeztetett előre az ellenzék, tényleg színre léptek a bizniszpártok

- A szavazólapok mérete így már az egy métert is megközelítheti.
- Akár húsz-huszonöt jelölt is lehet körzetenként. **Magyarország →5**

MAGYAR HIPPIK, MÁR JÓL ISMERT ARCOK

Rivalda →17

Paksi bővítés A kormány hallgat az ezermilliárd forintos pluszkiadásról

Orbán nem elég zsugori

Hargitai Miklós

– Zsugori alak vagyok, ha az ország pénzéről van szó: rossz üzleteket nem kötök – nyilatkozta *Orbán Viktor* a paksi bővítés finanszírozásáról, ám ezt a magabiztos állítást a lapunk által megismert dokumentumok és a paksi erőművet tulajdonló MVM-ből származó információk határozottan cáfolják: a régi és a megépülő blokkok egyidejű üzemeltetése például ezermilliárd forintos pluszberuházást igényel.

Amikor a bővítési projekt előkészítése 2006–2007-ben elkezdődött, a megalapozó tanulmányok tartósan 4,5 százalék körüli GDP-növekedéssel és növekvő áramigénnyel számoltak. Ám a 2008-ban kezdődött gazdasági válság hatására az áramfelhasználás látványosan csökkent, majd alacsony szinten stabilizálódott, és ma már a hosszabb távú prognózisokban is legfeljebb minimális emelkedés szerepel. Lapunk értesülései szerint az említett válságjelenségek nyomán 2009-re alaposan átalakultak a bővítéssel kapcsolatban korábban kidolgozott MVM-es tervek. A válság előtt készült anyagokban (amelyek közül a megvalósíthatósági és a finanszírozási tanulmányok tartalmazzák a legtöbb konkrétumot) még azzal számoltak, hogy a tervezett új blokkok 2025-től lépnének működésbe, miközben a régi blokkok 2032–2037-ig üzemelnek. Az átfedés jelentős pluszköltséggel jár ugyan, ám azt az évről évre látványosan gyarapodó magyar gazdaság már a hitelfelvétel időszakában is ki tudja majd gazdálkodni. Most viszont a GDP szempontjából nagyjából ugyanott tartunk, mint 2007-ben, az áramigény 25-30, a szabadpiaci áramár pedig közel 50 százalékkal alacsonyabb, ami minden korábbi számítást értékelhetetlenné tesz. Ezért a beruházási tender előkészítése során az elmúlt három évben már azt tervezték, hogy az új blokkok majd csak a régiek leállításának ütemében állnak munkába, megspórolva a párhuzamos működtetésből adódó több mint ezermilliárd forintos pótlólagos kiadást.

Ehhez képest végül a nemrég megkötött Orbán–Putyin-paktum szerint a régi és az új blokkok mégis 10-15 évig egymás mellett működnének. Ez azt jelenti, hogy szükség lesz például egy új alállomásra a paksi áram hálózatba integrálásához (ez egymagában 35 milliárd forint) és az áramhálózat fejlesztésére (több százmilliárd forint). Az együttes üzemeltetés csak akkor nem okoz rendszer-szabályozási problémát, ha megépül egy olyan (hozzávetőleg 200 milliárd forintba kerülő) szivattyús-tározós erőmű, ami időlegesen kompenzálni tudja a nehezen leállítható és újraindítható atomreaktorok rugalmatlanságát. Az új blokkok hűtése nem oldható meg a Dunából: új hűtőtornyokat is kell építeni, darabonként mintegy százmilliárd forintért.

A megvalósíthatósági tanulmányokból az is kiderül, hogy az Orbán-kormány téves adatokat citál a beruházáshoz kapcsolódó előnyökről. Az építkezés időszakában tízezer új munkahelyről beszélnek, miközben a jelenleg épülő finnországi reaktorblokknál csúcsidőben 3500, a franciánál 2300 embert foglalkoztatnak, és a magyar szakmai tanulmányok is legfeljebb 3000-4000 fő átmeneti, illetve 700-1000 ember tartós munkához juttatásával számolnak a projekt kapcsán. A 40 százalékos „magyar” beszállítói arány ténylegesen szerepel a dokumentumokban, de mindenütt azzal a kiegészítéssel, hogy ez csak a szerződött beszállítók székhelyére igaz, valójában a szakemberek és a technológiák ezekben az esetekben is külföldről érkeznek majd, vagyis a 40 százaléknyi költségnek csak a töredéke maradhat idehaza.

A finanszírozási tanulmány kulcsmondata szerint 2025-re, mire az új blokkok legkorábban üzembe léphetnek, Európában már mindenképpen nyitott energiapiac lesz, vagyis a bővítés még abban a valószínűtlen esetben sem fogja csökkenteni az áramárat, ha a két új reaktor az átlagárnál alacsonyabban termelne. A régi és az új blokkokat csak akkor éri meg párhuzamosan működtetni, ha ezt a magyar gazdaság energiaigénye kikényszeríti. Utóbbit ma már a kormány sem állítja, ami szintén azt támasztja alá: a rapid bővítésről szóló megállapodásnak nem szakmai vagy gazdasági, hanem politikai okai voltak. **Az ügy →4**

Halálos csata Kijevben

Tegnap a rendőrök megkezdték a tüntetők kiszorítását az ellenzéki megmozdulások központjából, a kijevi Függetlenség teréről, miután legkevesebb 13 emberéletet követelő utcai harcok törtek ki az ukrán fővárosban. Az erőszak leállítására és párbeszédre szólított fel többek között Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár, a magyar és a cseh külügyminisztérium. Joe Biden amerikai alelnök Viktor Janukovics államfővel, Stefan Füle, az EU bővítési biztosa pedig Szerhij Arbuzov ügyvezető kormányfővel beszélt telefonon. →8 FOTÓ: REUTERS – GLEB GARANICH

ÖTÖDIK HASÁB

Üzenet

Varga Mihály megüzente, cseppet sincs ínyére a gyenge forint. Tette ezt a reggeli Mokkában, miközben a monetáris tanács tagjai épp gyülekeztek, bekészítették kávéjukat, hogy megőrizzék szellemi frissességüket a késhegyre menő vita idejére, amelynek végén 9:0, 8:1 vagy 7:2-es aránnyal, de valahogy mindig azt szavazzák meg, amit Matolcsy György elnök előterjeszt. A nemzetgazdasági miniszter szavai persze még időben érkeztek, ha nem is a médián át, informális csatornákon keresztül mindenképp tudomást szerezhetett róla az alapkamat kérdésében egyedüli döntésre jogosult kilenc fő. Varga kínos helyzetbe hozta őket. Szándékosan nyomást gyakorolva, sértve a jegybanki függetlenséget. Nincs ebben meglepő, elődje, Matolcsy miniszterként addig vegzálta az MNB korábbi vezetését a magas kamat miatt, hogy Frankfurtból és Brüsszelből szóltak: legyen szíves, hagyja már ezt abba.

Varga látszólag csapdahelyzetet állított: ha az üzenetbe bújtatott kívánalomnak megfelelően nem csökkentik tovább a kamatot, akkor hallgattak a kormány szavára, az pedig skandalum, a kézi vezérlés nyílt elismerése. Ha vágnak egyet, ahogy Matolcsy forgatókönyvében előre meg van írva, akkor tálcán kínálják a lehetőséget a forint elleni spekulációkhoz, de legalábbis tesztelik a piacot, égő gyufával járkálnak a benzineshordó körül.

Varga üzenetének más, fontosabb címzettjei is voltak: így a devizahiteles (szavazó)polgár, akinek a sorsát a szívén viseli az a kormány, amely aggódik az exportőrökért is, mert közülük sem mindenkinek jó a 310 forint körüli euró. Lássuk be, a kormány vétlen, de hát ott van a független jegybankelnök, ő tett keresztbe. Elszabadult, mint gyorsnaszádon a hajóágyú. És ez nem ugyanaz, mint a függetlenség. *(A szerk.)*

Vélemény

Géza lajtorjája

Doros Judit megnézte az Összefogás jelöltjét „bioplakátként”, s Karinthyra gondolt. És a szabadságra. →11

Valakit vernek

Hajba Ferenc felidézi egy hajdani japán küldöttség látogatását Pápán. →11

Az ügyészség meggyanúsította az MSZP volt elnökhelyettesét

Ami várható volt, az tegnap bekövetkezett: meggyanúsították a minden tisztségéről, párttagságáról és a parlamenti képviselőségről is leköszönt Simon Gábort. Ő tagad. →5

Kalandtúrára indult Matolcsy György és a monetáris tanács

Szinte bizonyos, hogy a forintra az elkövetkezendő hetekben komoly erőpróba vár: a monetáris tanács ugyanis az alapkamatot leszállította a 2,70-es szintre. →9

TÓRATEKERCSEK NYOMÁBAN

Történelmi jelentőségűnek tartja Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija, hogy egy oroszországi raktárban a vészkorszak idején elrabolt magyar tóratekercseket leltek. Az eseményt különleges fénytörésbe állítja, hogy a kormány ma tárgyal a holokauszt-emlékévről, a Mazsihisz kifogásairól, a náci megszállás szobráról. →5

FOTÓ: MÓRICZ SIMON

9 770237 377039 14042